

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
201205477

Vår ref
201201134-/FAR

Dato
07.09.2012

Høring - NOU 2012:14 Rapport fra 22.juli kommisjonen

Vi viser til brev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 17. august 2012 med foreleggelse av NOU 2012:14 Rapport fra 22.juli kommisjonen på høring.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) mener rapporten er grundig og godt beskriver situasjonen i regjeringskvartalet knyttet til hendelsen 22. juli 2011. Rapporten peker også på mange utfordringer og forbedringsmuligheter. Rapportens hovedkonklusjoner og anbefalinger fremstår som velbegrunnede og gode. LMD har følgende innspill til rapporten:

Kapittel 17 - Våpen og kjemikalier

I kapittel 17.3 om kontroll med eksplosiver omhandles blant annet kontroll med ammoniumnitrat og krav knyttet til håndtering av dette stoffet. Ammoniumnitrat benyttes i stor grad i landbruket som en vesentlig bestanddel i kunstgjødsel. Forskrift av 8. juni 2009 nr. 602 *Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff* regulerer håndtering av blant annet ammoniumnitrat. I forskriften kreves det at virksomheter kartlegger farer, vurderer risikoen, herunder risikoen for tyveri, og at de iverksetter sikringstiltak. I kommisjonens rapport heter det at: *Inntrykket er at jordbrukere ikke har vært oppmerksomme på kravene som stilles i denne forskriften.* Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har i deres nyhetsbrev av desember 2011 skissert hvilke tiltak de mener bør være et minimum; ammoniumnitratet bør være under oppsyn og avlåst i lagerbygg som ikke er brennbare, for eksempel plasthaller. Dersom det skal oppbevares utendørs bør det være et sted man normalt har under oppsyn og som er inngjerdet. I kommisjonens rapport heter det: *Det er klart at dersom ikke et minimum av sikringstiltak for oppbevaring etterleves, vil det*

fremdeles være relativt enkelt å skaffe seg ammoniumnitrat i Norge. En økt bevissthet rundt sikkerhet i landbruket er derfor viktig.

LMD har deltatt i en ressursgruppe oppnevnt av DSB for å utrede regulering og kontroll med tilgang til ammoniumnitrat. Arbeidet resulterte i rapporten *Vurdering av regulering og kontroll med tilgang til ammoniumnitrat* (DSB 15. juni 2012), som ble lagt frem for Justis- og beredskapsministeren på forsommeren i år. Tiltakene i rapporten vil skjerpe kontrollen med hensyn til import, produksjon, omsetning og sluttbruk. Blant de konkrete tiltakene som anbefales er informasjonskampanjer og holdningsskapende arbeid. Tiltakene skal bidra til å gjøre det vanskeligere å foreta uønskede villedede handlinger, inkludert planlegging og gjennomføring av terroranslag ved bruk av ammoniumnitrat. Gruppen legger vekt på at det må være en logisk sammenheng mellom krav som stilles til de forskjellige aktørene og risikoen samfunnet står overfor. I tillegg skal tiltakene være gjennomførbare ut fra en overordnet kost- nyttevurdering, og ikke legge urimelige byrder på enkeltaktører eller grupper.

Kapittel 18 – sikring av regjeringskvartalet

Kapittel 18 i rapporten omhandler sikring av regjeringskvartalet. LMD ble relativt lite berørt av hendelsen med bombeangrepet mot regjeringskvartalet 22. juli 2011.

Departementet opplevde ikke tap av menneskeliv, ingen ansatte ble alvorlig fysisk skadet og det var lite bygningsmessig skade på departementets lokaler i R-5.

Departementets lokaler ble imidlertid umiddelbart stengt, og i en knapp uke måtte departementet derfor arbeide fra Mattilsynets lokaler på Adamstua i Oslo.

LMD har evaluert hendelsen for å lære av de erfaringene som ble gjort i departementet etter bombeangrepet, slik at departementet blir i bedre stand til å håndtere liknende hendelser i fremtiden. Evalueringen har resultert i en erfaringsrapport som dannet grunnlaget for en sluttrapport med vurderinger og forslag til tiltak. Noen tiltak er iverksatt og andre tiltak vil bli fulgt opp blant annet gjennom en forestående revisjon av departementets beredskapsplanverk. Evalueringen dannet grunnlaget for LMDs innspill til den nasjonale evalueringen fra 22. juli kommisjonen.

Landbruks- og matdepartementet er enig med kommisjonens uttalelse om at det er naturlig å stille høye krav til grunnsikring av regjeringskvartalet. For LMD er det viktig at ansatte kan føle seg trygge på jobb. Det er viktig at Fornyings- administrasjons- og kirke- og kulturdepartementet sammen med departementene og andre involverte etater i tett samarbeid kan definere nødvendig sikkerhetsnivå og implementere helhetlige og hensiktsmessige tiltak for å ivareta tilfredsstillende sikkerhet i regjeringskvartalet.

Kapittel 19 – kommisjonens avsluttende observasjoner og anbefalinger

Som påpekt innledningsvis mener LMD rapportens hovedkonklusjoner og anbefalinger fremstår som velbegrunnede og gode. Vi har imidlertid en kommentar til pkt. 5 som omhandler gradert samband og rutiner for rask informasjonsflyt.

LMD er enig i at det bør etableres gradert samband og rutiner for rask informasjonsflyt til, fra og mellom departementene og deres underliggende etater, også under kriser. LMD er av den oppfatning at dette må dekke kommunikasjon/informasjonsflyt mellom ulike departementer samt dekke kommunikasjon/informasjonsflyt direkte mellom ulike etater som nødvendigvis ikke ligger innunder samme departement. Etter LMDs oppfatning fordrer dette at nærmere behovsanalyser, anskaffelse og utvikling av løsning (samband og rutiner) samordnes og styres fra ett departement. Det er naturlig at Justis- og beredskapsdepartementet (JD) får et slikt samordnings- og styringsansvar. I dette ligger det også at finansieringen bør gjøres over JDs budsjett.

Med hilsen

Kai-Ove Nauen (e.f.)
avdelingsdirektør

Fredrik Arnesen
seniorrådgiver